Ofensiva sanitară în Bihor

Trenul-bae la Săcueni

Oradea, 23 Sept.

Când ministerul sănătății a lansat acea lozincă tămăduitoare: „Ofensiva sanitară", noi, cei de aci, cunoscători ai realităților locale, ne-am bucurat sincer. În regiunea muntoasă a Bihariei, în special, cunoșteam situația populației, cu un procent covârșitor de tuberculoși și de sifilitici. Și cunoșteam, mai ales, acea precoce viață de libertinaj, cu căsnicii mai mult sau mai puțin consfințite, care accentuau degenerescența rasei.

Acum câțiva ani mă găseam la Pietroasa, cu un număr de fruntași ai autorităților locale și cu mai mulți intelectuali. După ce am vizitat împrejurimile fermecătoare, ne-am oprit să luăm masa în comună. Era Duminică și lumea era strânsă la horă. Ne-am oprit și noi să vedem nația la joc. Sub o veselie aparentă, sau gâdilată de alcool, vedeam tragedia românească. Flăcăi neisprăviți și oameni în toată firea, beți sau numai amețiți, învârteau în horă codane de 12—14 ani, chiuind măscări cari ne făceau pe noi să roșim.

— Cum se poate, baciule, să spună astfel de strigări, față de copii? am întrebat.

— Copii, se miră baciul, unde vedeți domnia voastră copii?

— Dar fetițele pe cari le joacă?

— Fetițele?... nu prea sunt fetițe... Au fost de mult fete mari. Acum sunt neveste, nemăritate, dar neveste. Trăesc cu oamenii lor, unele, cea de colo, au și copii.

Fetița pe care mi-o arăta părea elevă din clasa IV-a primară. Un corp smerit, într'o polcuță de copii.

— Dar câți ani are, baciule?

— Păi o hi având ca la fo 14 ani...

Eram uimit. Mi-am întors privirea roată și am văzut bătrâne și neveste în miniatură, sfrijite la 35 ani. Și am văzut și flăcăi tot atât de neisprăviți, tați de copii nelegitimi.

Câtă degenerescență!

La acest flagel al precocei procreații care oprește și pe părinți dela desvoltare fizică, care pricinuește și procreație degenerată, adăugați ravagiile alcoolului, sifilisului și tuberculozei.

Acest adevăr pe care-l trâmbițez nu e plăcut. Nu este măgulitor nici patriotismului local, atât de rău înțeles de multe ori, nici demnității nației noastre în general. Trebue spus însă, trebue trâmbițat din mii și mii de trâmbițe, pentru ca cei ce au avut urechile surde întotdeauna în ceeace privește eugenia și buna desvoltare a rasei, să se sesizeze odată. Nația noastră a apucat drum dezastruos, în unele regiuni, atât din vitregia trecutului cât și din nepăsarea de apoi.

Trebue efort nou ca să o oprim la marginea prăpastiei și trebue efort serios ca să o îndreptăm pe drumul binelui. Rasa noastră e frumoasă, înaltă, zveltă și plină de sprintenie fizică și spirituală.

Iată la ce reflectăm când s'a anunțat ofensiva sanitară.

D. dr. Zeno Dumitrescu, inspector general și medic primar al județului, cunoaște județul Bihor bine. Și a îndreptat din prima zi echipele spre regiunea muntoasă, a cărei situație am caracterizat-o mai sus.

Reduse ca număr au fost echipele cari au pornit să colinde Bihorul, ducând din sat în sat binefacerile tămăduirii. Pentru 420 comune, numai 4 echipe. Au fost animați de sentimente frumoase echipierii medici însă, și prin satele pe unde au poposit o zi-două, au făcut treabă. Au colindat colibele din curte în curte, au inspectat camerele în cari locuiau țăranii, au despăduchiat și au aplicat tratamente tămăduitoare. Apoi, au strâns lumea la sfat și au dat sfaturi utile în viață, arătându-i răul pe care-l provoacă pălinca și imperecherea precoce, a tineretului, cum să-și întrețină gospodăria și ograda și cum să se facă curățenia. Nu este nici o rușine ca un bolnav să se ducă să se arate la medic. Boala nu este ceva rușinos ci ceva care trebuie tămăduit.

Odată cu vizitele medicale și cu aplicarea pe loc a tratamentului și medicației, echipele veneau cu etuvele și cu trenulbae.

În trei plăși s'a oprit, pentru campania aceasta sanitară din anul acesta, vigilența echipelor și anume în plășile Ceica, Beiuș și Vașcău, adică în cele mai bântuite de flagelul arătat mai sus. În circa o lună și jumătate, cele patru echipe, cari au avut concurs nelimitat din partea notarilor, pretorilor, învățătorilor, preoților și în special a jandarmilor, au lucrat pe teren în 154 comune, vizitând pe suferinții unei populații de aproape 130 000 locuitori. Bineînțeles în fiecare plasă aveau și concursul medicului local. O oarecare lipsă de medicamente a fost acoperită prin rechiziționările făcute la diferite spitale locale.

Dar campania medicală s'a desfășurat și în comunele urbane nereședință, cum ar fi Salonta și Beiușul unde medicii locali ca dr. Emil Pop și d-na dr. Ana Cozma au lucrat cu mult zel și conștiinciozitate.

Nu putem cunoaște rodul. Probabil se va vedea după câțiva ani. Ceeace știm însă e faptul că medicii echipieri, călăuziți de medicul șef al județului, dr. Zeno Dumitreanu, au desfășurat o muncă însemnată. Au văzut situația precară din punct de vedere sanitar a județului și au făcut tot posibilul să aducă o leacă de alinare. Măsurile cari s'au luat, sfaturile cari s'au dat și opririștile dictate, vor trebui să aducă odată o îndreptare.

Apoi ochi mai mulți, ochi de specialiști, au văzut mizeria la ea acasă. Și, ori când, vor arăta factorilor responsabili starea. Poate îi vor hotări să ia măsuri. De altfel, în județ, se simte un efort de îmbunătățire. Se văd răsărind dispensare și băi populare în multe sătucuri. Iar ambiția locală a început să declanșeze întrecerea sătenilor, care mai de care să facă mai mult pentru comuna lui. Am văzut țărani a căror ținută și cuminte hotărâre de a face treabă bună pentru obște, m'a bucurat.

Dacă pentru alte părți ofensiva sanitară a fost o binefacere, pentru Bihor a fost o salvare. Și, Bihorul va fi pururi recunoscător celor cari au venit să-l tămăduiască.

M. G. SAMARINEANU

Solemnitatea dela parohia unită din Timișoara

Timișoara, 25 Sept.

Duminică, biserica unită din localitate, a sărbătorit pe vrednicul ei păstor, păr. vicar Gh. Munteanu, cu ocazia numirii sale în demnitatea de canonic onorar.

La solemnitate au participat d-nii: dr. Victor Ioaneș de Apșa notar public, dr. Titu Malaiu, notar public, dr. Vasile Marcuș cu d-na, dr. Augustin Maior, medic cu d-na, dr. I. Muntean, medic cu d-na, dr. Roșu, prof. Boeriu, I. Mustețea cu d-na, I. Borlovan cu d-na, colonel Negrea, prof. Oct. Pop, maior dr. Bundra cu d-na, dr. Dionisie Moldovan cu d-na, dr. Liviu Cigareanu, decanul baroului cu d-na, d-na prof. Blăndu, dr. Al. Coca, etc.

Introducerea în gradul de canonic a păr. Munteanu s'a făcut de d. dr. N. Brânzeu, prepozitul capitular din Lugoj. La ora 10 s'a celebrat sf. liturghie pontificală, de un sobor de preoți în frunte cu păr. prepozit și preoții protopopul Petru Munteanu (Parța), păr. I. Artenie, dr. Dim. Lugojan, Ladislau Teglașiu și I. Ignățiel.

La terminarea sfintei liturghii păr. prepozit Brânzeu a rostit o frumoasă predică, iar păr. Teglașiu a citit decretul de numire al noului canonic onorar.

După terminarea solemnității bisericești, la casa parohială a urmat o recepție, la care au vorbit în numele clerului, păr. protopop Munteanu din Parța, Fodor, director pensionar, în numele credincioșilor, d-na Flavia dr. Munteanu în numele femeilor române unite, iar tuturor le-a răspuns păr. canonic Gh. Munteanu.

Necesitatea construirii căminului de ucenici din Sibiu

Sibiu, 24 Septembrie

Ne este încă vie în memorie imaginea serbărilor prilejuite de punerea pietrei fundamentale, pentru un mare cămin de ucenici în vatra Sibiului. Ele au fost prezidate de însuși ministrul muncii și asistate de înalți funcționari ai ministerului. Au participat toate breslele cu steaguri și prapori și a fost o bucurie și însuflețire generală.

Aceasta s'a întâmplat în toamna anului trecut. Ministerul muncii a asigurat în bugetul statului sumele trebuitoare pentru înfăptuirea acestui generos gând și părintească grije pentru ucenici. Dar s'a împlinit crugul unui an și nu s'a realizat nimic. Se vorbește chiar, în schimb că s'ar fi ridicat cărămizile din fundament și s'ar fi depozitat în curtea primăriei, iar pergamentul în arhivă. Nu facem nimănui nici un repros, dar am dori să știm pentru ce s'a dat uitării o lucrare cu răsfrângeri atât de binefăcătoare asupra societății românești din regiunea Sibiului. Am fi cei mai fericiți să vedem cu un ceas mai de vreme continuându-se lucrările pentru satisfacerea unei necesități inexorabile. Căci, fără a exagera lucrurile, nimic nu e mai necesar, la Sibiu decât tocmai construirea căminului de ucenici. Peste 600 tineri trăiesc pe la patroni, așa cum pot. Este de sine înțeles, că această viață nu corespunde, totdeauna, din punct de vedere fizic și mai ales moral. Și apoi, acești ucenici nu au nici săli de clasă. Dela război încoace se adună la cursuri în sălile școalei primare nr. 1, în aceleași încăperi în cari au petrecut copiii o zi întreagă.

Din toate acestea, rezultă necesitatea construirii unui edificiu pentru ucenicii sibieni.

Publicațiile religioase dela Sibiu

Sibiu, 24 Septembrie

A scrie ceva despre publicațiile religioase dela Sibiu însemnează a pomeni tocmai despre cea mai serioasă activitate scriitoricească și culturală din viața cărturărească a acestui oraș de veche și neîntreruptă tradiție ortodoxă. Scriem anume ceva despre publicațiile religioase nu pentrucă Sibiul nu ar mai adăposti și altele, de o altă natură, dar pentrucă, în ultimii ani, tiparnițele arhidecezane au dat la iveală asemenea lucrări, în cât au ridicat Sibiul ortodox din nou și, credem, pentru totdeauna în fruntea centrelor culturale eparhiale.

Nu avem de gând să poposim aici la vechiul organ șagunian „Telegraful Român", care, în treacăt fie spus, apare în chip superior, scris și foarte regulat, sub ochiul și pana pricepută a păr. rector dr. D. Stăniloae. Nu vom stărui nici chiar în jurul „Revistei Teologice", acest organ al științei și doctrinei ortodoxe a Ardealului întreg, deși revista aceasta, întemeiată înainte cu 30 de ani de I. P. S. mitropolit Nicolae Bălan și condusă cu atâta hărnicie de păr. prof. Gr. T. Marcu, ar merita singură truda unui articol. Trecem chiar și peste folle de popularizare: „Lumina Satelor" și „Oastea Domnului", spre a ajunge și a poposi la așa numitele și bine apreciatele „Serii" și a stărui ceva mai mult asupra acestora.

Dar ce sunt „seriile?". Sunt câmpuri de manifestare duhovnicească, sub numele cărora apar anume cărți de preocupare culturală, pedagogică, teologică, religioasă, etc. Astfel sunt: „Seria Teologică", „Seria Didactică", „Popasuri Duhonicești" și „Veniți la Hristos".

Sub îndemnul I. P. S. mitropolit Nicolae, personalități ale culturii ardelenești și pricepuți scriitori bisericești au dat la iveală, în serii, de mai sus, cele mai adâncei, mai științific alcătuite și mai bine apreciate lucrări din câte s'au publicat după războiu. E destul să amintim doar câteva din ele, pentru a ilustra afirmațiile de mai sus. În „Seria Teologică": S. Bulgakof: Ortodoxia (traducere); N. I. Popoviciu, episcop: Epiclesa euharistică; dr. V. Lăzărescu: Cuitul inimii lui Isus la catolici; fl. V. Felea: Convertirea creștină; dr. D. Stăniloae: Viața și învățătura Sf. Grigorie Palama, etc.

În „Seria Didactică": Șt. Meteș: Istoria Bisericii românești din Transilvania; D. Făgărășeanu: Tânărule, ție-ți zic, școală-te (2 volume); dr. N. Terchilă: Evanghelia în școală; D. Călugăr: Hristos în școală (catehetică, în 2 volume); Șt. Meteș: Mănăstirile românești din Transilvania; Gh. Tulbure: Mitropolitul Șaguna, etc.

În „Popasuri Duhovnicești": I. P. S. Nicolae Bălan: Rămâneți întru dragostea mea, Monahismul ortodox, etc.; A. Manu: Icoane de cântă, La zile mari, etc.; I. Alexandrescu: Avraam în lumina Evangheliei, Isbăvire prin Biserica lui Hristos, etc.; V. Stoicanea: Ramuri din Evanghelie; N. Crainic: Ortodoxia, concepția noastră de viață; N. Regman: Figuri din trecutul cultural al Ardealului; Gh. Secaș: În școala suferinței creștine; D. Călugăr: Sfinți și Părinți ai Bisericii, etc

Biblioteca populară: „Veniți la Hristos"; I. P. S. mitropolit Nicolae: „Veniți la mine", etc.

Afară de conținutul bogat al acestor cărți, trebue să remarcăm și aspectul lor exterior deadreptul occidental. De altfel, aceste calități și însușiri au recomandat publicațiile religioase ale Sibiului întregei preoțimi din țară, lar preotimea ardeleană, în deosebi, a găsit în ele pânea duhovnicească de fiecare zi. Nu există bibliotecă parohială în care să nu figureze lucrările pomenite și nu se află preot care să nu-și întrebuințeze vremea cu folos citind aceste cărți.

—xx⊙●⊙xx—

Reparații radicale la palatul justiției din Buzău

Buzău, 24 Septembrie

D. colonel I. Dimulescu, prefectul județului, făcând o vizită d-lui Dan Popovici, noul președinte al tribunalului local, s'a interesat, cu această ocazie, și de nevoile palatului justiției. D-sa a vizitat întreaga clădire precum și instalațiile de încălzire.

D. prefect a promis tot sprijinul pentru repararea palatului și, în special, că va lua măsuri imediate pentru procurarea combustibilului necesar, astfel ca funcționarii să nu sufere de frig, ca în trecut.

Fortificarea etnică a granițelor noastre

De chestiunea care formează subiectul acestui articol ne-am ocupat în dese rânduri în coloanele acestui ziar. Mai întâi, atunci când s'a pus problema colonizării Dobrogei Noui, ziarul nostru a determinat un curent puternic pentru popularea Cadrilaterului cu elemente macedo-române și cu plugari din Vechiul Regat, ceea se s'a dovedit și util și practic în același timp, o operă de românism cu adevărat constructiv.

Am mai atacat această problemă atunci când, ca trimis special al „Universului", scriitorul acestor rânduri a arătat primejdia rutenizării moldovenilor din Bucovina de miază noapte, operă începută sub stăpânirea austriacă și urmată nestingherit chiar după unirea provinciei cu patria-mumă. Răul se petrecea sub ochii neatenți ai oficialității locale, la adăpostul ocrotit al politicianismului de pe vremuri, iar agenții ucrainizării erau chiar preoții și învățătorii plătiți de Statul român.

Am mai atacat chestiunea pentru a treia oară atunci când a fost vorba de românii din ținuturile secuizate și când, din inițiativa *Ligii Antirevizioniste Române*, s'a făcut o anchetă serioasă în regiune, cu rezultatul fericit că oficialitatea superioară din timpul acela a dat numaidecât semnalul *reromânizării prin școală a Românilor din ținuturile secuizate.*

În toate aceste împrejurări, am pus neted problema fortificării etnice a granițelor noastre cu elemente sănătoase cu profundă cunoștință românească și cu mult avânt. Împrejurările destul de grele prin care țara noastră trece și astăzi *din pricina spiritului vremii și a ritmului său accelerat, care pretinde ca statele, prin structura lor, să înfățișeze adevărate așezări naționale pe temei de consângenitate etnică*, pun din nou la ordinea zilei problema fortificării etnice a granițelor țării cu energii sigure, adevărați străjeri la fruntariile României Mari.

Colonizări cu elemente sigure și rezistente au făcut toate țările când imperativul apărării frontierelor o pretindea. Astfel a făcut răposata monarhie austro-ungară sub habsburgi, favorizând unele elemente etnice în paguba altora; astfel au făcut Grecia și alte țări încă înainte de războiul cel mare.

Aceiași problemă a urmărit s'o rezolve — dar după un sistem diferit Turcia președintelui Kemal, când a pus pe tapet chestiunea schimbului de populații între țări. Scopul urmărit a fost întotdeauna colonizarea țării în vederea întăririi sale etnice, indiferent de mijloacele prin care se urmărea ajungerea la țel.

Iată pentru ce ne facem și de astă dată datoria cea mare de ziar curat românesc supunând meditațiunii celor în drept și recomandând atențiunei binevoitoare a factorilor competenți reluarea în cercetare a problemei de atâtea ori dezbătută de noi. Avem convingerea neclintită că se va ajunge la rezultatele cele mai bune în timpul cel mai scurt. Să se verifice situația colonizărilor din Dobrogea Nouă, să se cerceteze gospodăriile neaoș românești întemeiate în acea parte a țării și să se tragă apoi încheierile pe cari le impun nuanși rațiunea și bunul simț.

Suntem siguri că se va găsi utilă, practică și oportună, foarte urgentă chiar rezolvirea deplină și definitivă a problemei: *Fortificarea etnică a granițelor românești.*

LEONTIN ILIESCU

Simțul olfactiv al câinelui poate fi măsurat

Indicele mirosului poate aduce cele mai mari servicii vânătorilor

Un câine cu olfactometrii

D. P. Hachet-Souplet, directorul onorific al Institutului francez de „psihologie" zoologică, publică în „Le Matin" un articol foarte interesant despre posibilitatea măsurării simțului olfactiv al câinilor, studiu ce aduce mare foloase vânătorilor cât privește selecționarea câinilor de vânătoare după miros.

Cercetările, în acest domeniu, au început încă din 1919, dar ele n'au ajuns decât în anii din urmă la un rezultat mai practic și mai bun.

Primele experiențe s'au făcut pe baza unor acizi, al căror miros impresiona, în variate chipuri, simțul olfactiv al câinilor după rasa lor.

Astfel, un câine de rasă „braque Saint-Germain" distingea foarte bine o jumătate milionime de acid formic; un grifon cu părul aspru percepea o a doua zecea miime de acid oxalic, în timp ce un câine „braque" din Ariège reacționa la a 120-a miime de acid lactic.

Profesorul Buytendijck a reluat, în 1919, aceste cercetări de laborator și a obținut reacțiuni cu a zecea milionime de acid sulfuric.

Vânătorii străini, cari cunosc aceste cercetări și rezultatele la care s'a ajuns până azi, preferă însă o metodă ce implică mai puțin dresaj și care e în strânsă legătură cu rolul ce trebue să-l joace câinii lor.

Metoda cea nouă pornește dela considerația că sângele arterial, la ieșirea sa din inimă, are o compoziție aproape constantă și că, aceea ce i s'adaugă, spre a împiedeca coagularea lui, nu-i aduce nici o modificare esențială: sângele e astfel asimilat unui corp chimic și e folosit în acelaș chip. El devine în experiențe un excitant direct.

În cinci cutii pătrate, având fiecare câte un capac cu șarniere, mai mari, în față, decât cutia, așa ca să-i dea câinelui posibilitatea de a prinde fie cu dinții, fie să deschidă capacul cu nasul, se găsesc cinci farfurii de faianță. Una din farfurii conține exact 100 cm. cubi de sânge arterial proaspăt, luat dela un vânat anumit. În celelalte farfurii, sângele e înlocuit cu o substanță fără nici un miros.

La fiece experiență, farfuria cu sânge ocupă un loc deosebit, ca să nu se obișnuiască animalul cu locul acestei farfurii.

Se diluiază apoi sângele cu apă într'o proporție definită. Se ajunge astfel să se stabilească precis indicele olfactiv al câinelui, punându-l în fața unor nuanțe variate de miros. Un câine simte mirosul vânatului după sângele pur; altul după sângele amestecat cu o cantitate X de sânge și așa mai departe.

Și iată cum vânătorii noștri pot fi de acum siguri că vor avea câini cu *indicele olfactiv stabilit* și consemnat în certificatul lor de provenință.

Progresele psihologiei zoologice au ajuns deci la un punct destul de luminos.

—xx⊙●⊙xx—

Un nou procuror de secție la Curtea de apel Timișoara

Timișoara, 25 Sept.

Sâmbătă la prânz, a depus legiuitul jurământ, în fața d-lui prim președinte I. Perieteanu, d. Gh. Oprișănescu numit procuror de secție la Curtea de apel cu data de 15 crt., în locul d-lui Lucian Musu, permutat.

—xx⊙●⊙xx—

Condamnarea unuia care și-a furat tovarășii

Timișoara, 25 Sept.

Tribunalul local, a judecat următorul interesant proces. In noaptea de 29 Mai anul trecut, un grup de săteni din Bazoș, au înoptat la hanul Benz din cartierul Iosefin. Intre aceștia soții Mihaș și Elena Oprea au înoptat în aceiași cameră cu N. Vucovan.

Femeia avea asupra ei suma de 1750 lei, pe care-i pusese într'o batistă pe care a ascuns-o în haină. In timpul somnului, N. Vucovan a furat banii femeii, apoi a fugit, deoarece a fost simțit. Fiind prins mai târziu de d. comisar Mieluș Popescu, asupra lui s'a mai aflat numai 1500 lei, cari au fost restituiți păgubașei.

Tribunalul l-a condamnat în lipsă, la un an închisoare.

Cum funcționează salubritatea Capitalei

Lucrările intreprinse de U. C. B, pentru asigurarea curățeniei Bucureștilor

Grup de tomberoane cu roți cauciucate

Cu toate progresele pe cari — incontestabil — le-a făcut Capitala noastră în ultimii 20 de ani, curățenia orașului lăsa încă mult de dorit.

Când, la 7 Mai anul acesta s'a adus o lege pentru organizarea exploatărilor comunale, noua lege a dat în seama uzinelor comunale București — U. C. B. — sarcina asigurării curățeniei Capitalei, de care se ocupau până acum primăriile, prin serviciile lor de salubritate. S'a avut în vedere la luarea hotăririi din Mai, faptul că uzinele comunale din București au reușit să-și asigure o excelentă funcționare, în condițiuni optime și că au întreprins — pe deasupra — lucrări foarte reușite pentru Capitala noastră, cum este asanarea lacurilor, devenite locuri de recreare și divertisment pentru bucureșteni, din focarele de insalubritate de până atunci.

Salubritatea unui oraș, mai ales a unei capitale de importanța și mărimea orașului București, ridică numeroase probleme. Preluând acest serviciu acum trei luni, în Iunie crt., conducerea U. C. B. și-a dat seama de acest lucru, și a întreprins, de acea, dela început o metodică organizare a lui, având în vedere toate lipsurile, destul de numeroase, ce se observaseră în funcționarea lor.

Realizări frumoase s'au obținut chiar din prima lună de funcționare.

S'a început astfel, organizarea într'un corp ordonat, a personalului lucrător și de supraveghere, care era prost salarizat și nedisciplinat. S'au introdus criterii pentru selecțiunea lucrătorilor și a supraveghetorilor, mărindu-se cota de salarizare a acestora, spre a corespunde nevoilor vieții; s'au desinfectat și curățat cele patru cazărmi — din strada Lânăriei, strada Berzei, șos. Ștefan cel Mare și șos. Pantelimon, — cari adăpostesc circa 800 lucrători și meseriași; s'au procurat paturi, saltele, perne, cearșafuri, pentru echiparea paturilor; s'au reparat și pus în funcțiune băile dela cazărmi. S'au luat apoi măsuri pentru îmbrăcarea lucrătorilor pe cheltuiala instituției și a presonalului de supraveghere cu uniforme și șepci, introducându-se totodată sistemul numerotării acestora, care permite recunoașterea personalului din serviciul salubrității.

Iar serviciul sanitar special creiat pentru acest personal, asigură o îngrijire medicală prin toate mijloacele moderne, cari încep cu un dispensar model.

După atâtea avantaje acordate lucrătorilor, pentru bunul mers al serviciului, s'a făcut o triere a lor, concedlindu-se cei înapți sau cei ce nu prestau ordonat și efectiv serviciul; s'a interzis personalului să ia bacșiș pentru serviciul obligatoriu prestat și s'au aplicat pedepse celor găsiți beți, murdari, necuviincioși față de abonați, sau că au luat bacșiș, că au maltratat caii, etc.

Odată cu opera de disciplinare și organizare a personalului, care e o lucrare absolut necesară pentru bunul mers al serviciului, s'a procedat și la repararea utilajului, în cea mai mare parte — autocamioane, autocisterne, ostigi, tomberoane, etc. — fiind preluat într'o stare aproape de reformă. S'au reparat și vopsit până acum toate aceste vehicule, comandându-se totodată altele noui: autocamioane pentru transportul gunoiului și al zăpezii, autocisterne pentru stropit și spălat, mașini speciale pentru măturat și colectat gunoaiele, aparate pentru măturat trotoarul, cutii de tablă, cărucioare pentru strângerea gunoiului de pe străzi, pluguri pentru curățirea zăpezii, etc.

Alte îmbunătățiri aduse serviciului sunt: măturatul radical al străzilor pe timp de noapte, spălatul străzilor, spălarea vehiculelor la intrările în oraș și construirea de platforme speciale în acest scop, asanarea gropilor de gunoaie și altele de care ne vom ocupa într'un articol viitor.

— m. mir. —

Sărbătorirea unui valoros magistrat

Pătroaia-Dâmbovița, 24 Sept.

In ziua de 23 c., ora 2 d. a., în cadrul unei reuniuni intime și camaraderești, a fost un banchet în localul d-lui Paul R. Ionescu din com. Băduleștii, dat de avocații judecătoriei Băsești și Găești pentru sărbătorirea d-lui judecător prezident C. Oprescu mutat la tribunalul Câmpulung-Muscel dela judecătoria rurală Băsești.

Au luat parte: d-na și d. jude C. Oprescu, d-na profesoară și d. avocat N. Negoescu, d-na și d. ing. Furman șeful ocolului silvic Butoiu, d-ra Negreț, d-nii avocați: Dem. Ionescu-Pătroaia, Eugen Ionescu, Ștefan Comănescu, Traian Rădulescu, preotul Traian Ionescu-Pătroaia și d-nii grefieri Enescu și Ionescu.

Au vorbit eloglind personalitatea d-lui Oprescu și exprimând unanime păreri de rău sincere și îndreptățite pentru plecarea d-sale, toți avocații prezenți. Deasemenea a vorbit și preotul Traian Ionescu în același sens.

Din cuvântările rostite s'a desprins valoroasa figură a distinsului magistrat, necesar vremurilor și împrejurărilor: integritate în toate și în totul, aleasă și vastă cultură generală și profesională, maniere și desăvârșită colegialitate față de auxiliarii judecătorești.

Adăugăm: d. prezident C. Oprescu a făcut la judecătoria Băsești un adevărat misionarism ridicând la înălțime și redând prestigiu și viața celor ce se leagă de o judecătorie și un judecător într'o întreagă regiune.

Urăm d-lui judecător Oprescu ca acolo unde merge și se află, să fie păstrătorul — pentru binele societății, al aceloraș virtuți profesionale.

—xXx⊙●⊙xXx—

Târgurile speciale de tauri din județul Timiș Torontal

Timișoara, 25 Sept.

Se știe că Banatul este cel mai renumit centru, pentru creșterea vitelor, din țară. Aici se cresc animale de rasă, bine selecționate, tauri de reproducție, atât pentru regiune, cât și pentru restul țării. Crescătorii sunt reuniți în Sindicate, conduse de medici veterinari, specializați, astfel că cine cumpără asemenea produse are toată siguranța că a procurat un animal de rasă.

Târgurile speciale de tauri în jud. Timiș Torontal, se țin în următoarele localități și date: la Buziași în ziua de Vineri, în a 2-a săptămână din Aprilie; Bulgăruș la 30 Martie, 2 Mai, 10 Octombrie; Ciacova la 7 Aprilie; Checereșul mare la 10 Martie, 3 Noembrie; Deta 19 Martie; Gătaia 20 Aprilie; Grabaț 4 Martie, 28 Octombrie; Guilvăz, 7 Octombrie; Izvin 2 Martie; Jebel 1 Septembrie; Lipova Vineri înainte de 23 Aprilie; Orțișoara 8 Septembrie; Peciul Nou 3 Aprilie; Sânnicolau mare, Sâmbătă înainte de 4 Aprilie; Timișoara Joi înainte de 20 Martie, 30 Septembrie și 19 Decembrie.

Un congres al natalității și al familiil or numeroase

Se ține la Limoges in zilele de 27 și 28 Septembrie

Sub patronajul președintelui republicii, se ține la Limoges, în zilele de 27 și 28 Septembrie, al douăzecilea congres al natalității și al familiilor numeroase. Congresul va fi prezidat de d. Georges Pernot, fost ministru, și va prezenta rapoarte interesante asupra chestiunilor următoare: **„Familia numeroasă și locuințele ieftine"** de d. G. Risler, membru al Institutului; **„Intrebuințarea taților de familie în administrațiile publice și particulare"** de d. E. Jordan, membru al Institutului; **„Consecințele economice ale scăderii populației"** de d. Louis Duval-Arnould, vice-președintele consiliului național al natalității; **„Partea familiilor numeroase în bugetul asistenței și al prevederii sociale"** de d. F. Boverat, președintele alianței naționale împotriva despopulării: **„Imprumuturi în vederea căsătoriei și primele natalității"** de d. M. Glangeaud, secretarul Camerii agricole din Limousin, etc.

Interesant e faptul că acest congres va fi precedat anul acesta de o **„zi familială medico-farmaceutică pentru natalitate și familie"**, pusă sub patronajul profesorilor d. Arsonval, Paul Carnot, Castaigne, Marchaud și alte personalități eminente din lumea medicală.

Cu acest prilej, va ține adunare și **„Federația asociațiilor de familii numeroase"**, să ne intereseze de acum înainte

Iată o noutate care va trebui și pe noi, mai ales că statisticile din urmă ne dau aspecte triste în ce privește scăderea natalității. Intr'adevăr, mișcarea populației ne arată goluri triste, datorite și asprimii vremurilor, dar mai cu seamă traiului ușuratic al generațiilor mai tinere care fug de viața familială într'un chip neașteptat și de nedorit.

Credem că este vremea ca oamenii cu răspundere ai țării noastre și forurile superioare să se gândească la formarea de însoțhebări sociale în legătură cu natalitatea și familiile numeroase. Inițiativa particulară are și ea un fost precumpănitor în această ordine de idei și fapte, căci ea este chemată să formeze societăți și să adune într'un congres necesar pe toți cei cari sunt dornici ca țara noastră să revină la vechile vremuri când vatra familială cu spuza de copii era virtutea de căpetenie a neamului românesc.

Nu trebue să uităm că o țară își sporește cu atât mai mult prestigiul în lume cu cât se bucură de un popor mai puternic ca sănătate, ca număr și ca energie națională.

De aceea și tragem nădejde că lumea cu dreaptă judecată se va grăbi să sprijine larg ideea sugerată de cel de al douăzecilea congres dela Limoges-Franța, care se interesează, în primul rând, de sănătatea, inteligența și puterea de viață a marelui ei popor.

La mormântul lui Vasile Bălășescu

Către sfârșitul lunei acestea se împlinesc 7 ani de când, învins de boală și de o timpurie bătrânețe, — și-a dat obștescul sfârșit unul din cei mai valoroși magistrați pe cari i-am avut, o podabă a Inaltei noastre Curți de Casație și justiție, — consilierul dela secția I, Vasile I. Bălășescu.

Prieteni și adversari îi lăudau inteligența, puterea de muncă și forța cavalerească a caracterului, dar puțini oameni au fost dintre intimii lui. El avea reticențe pentrucă se simțea sensibil și vulnerabil. Poate că de frica introspecțiunii, el se refugia în muncă. In conversații înlătura tonul confidențial vorbind de mici chestiuni de fapt, de originea unei doctrine juridice, de isvorul exact al unei citațiuni. In asemenea jocuri memoria îl făcea invincibil.

O vastă cultură juridică, o memorie limpede și de o extraordinară agerime, o onestitate superioară, până și umbrel vreunei îndoieli, un nume vechiu înrădăcinat în tradițiile unui curat patriotism — era coborâtor dintr'o familie cu peceți, a Munteniei, — și, cu toate nesfârșitele necazuri ale vieții sale, totdeauna aceiaș în vorbă, în privire, în gest — așa era omul făcut pentru a împăca urile și prevențiunile dintre oameni.

Vederile sale de bun și înțelept român și le-a arătat în testamentul ce a lăsat, în care dispune ca, toate veniturile moșiei sale, Procșanu, din comuna Brănești, jud. Dâmbovița, să servească de veci la opere de cultură și educație națională: pentru trebuințele, din toate laturile ale bisericei parohiale „Buna Vestire", unde sunt înmormântați părinții săi Ion V. Bălășescu și Safta Bălășescu — și ale școalei din comuna Brănești, pe meleagul căreia este situată moșia.

Intre colinele îmbrăcate cu pomi ale dulcei sale moșii, lângă vatra sa modestă, s'a întors cerând, însfârșit, odihnă, acel ce plecase de acolo încărcat cu daurile tinereții harnice.

L-a primit cu drag pământul moșiei lui iubite, și l-a culcat domol, la sânul său cald, la umbra răcoroaselor ramuri.

Târzie de multe ori, de data asta, moarte și-a prea grăbit pasul...

Și, totuși, ceva din el n'a dispărut, n'a putut muri.

I. H.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonament expirat.